ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. G.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 2. 2019, č. j. CPR-23734-6/ČJ-2017-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2019, č. j. 53 A 2/2019 – 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), vydala dne 27. 7. 2017 rozhodnutí č. j. KRPS-50763-52/ČJ-2016-010022, kterým uložila žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovila mu dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území států Evropské unie, v délce 3 let.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

[3] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, ve které zejména namítal, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci a že rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nepřiměřené z hlediska formy uloženého opatření i délky doby, po kterou nemůže vstoupit na území států EU.

[4] Krajský soud žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji. Dospěl k závěru, že na základě podkladů založených ve spisovém materiálu správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav věci, žalobce ostatně ani nespecifikoval, v čem měly nedostatky zjištěného skutkového stavu spočívat. Uložení správního vyhoštění žalobci nebylo dle soudu nepřiměřené. Žalobce nemá na území ČR žádné příbuzné ani osoby blízké, s nimiž by sdílel společnou domácnost. Na území ČR pobýval po dobu zhruba 10 let bez jakéhokoliv pobytového oprávnění, svůj nelegální pobyt se snažil zakrýt padělaným bulharským dokladem totožnosti, za což byl následně odsouzen pro spáchání trestného činu. Nelze objasnit, jak si opatřoval prostředky na úhradu svých potřeb (žalobce v tomto ohledu odmítl vypovídat), a je tak zřejmé, že jakákoliv jeho výdělečná činnost byla nelegální. Žalovaná též podle soudu dostatečně odůvodnila dobu správního vyhoštění, která vzhledem ke skutkovým okolnostem případu nebyla zjevně excesivní.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel předně namítl, že správní orgány nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, čímž porušily zásady správního řízení uvedené v § 3, § 2 odst. 3 a § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka správního řízení.

[7] Správní orgán dle stěžovatele mohl přistoupit ke smírnému řešení celé záležitosti a umožnit mu dobrovolné opuštění republiky. Uložení správního vyhoštění není obligatorní, správní orgán ho neuloží, pokud by takovým postupem bylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života cizince (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Pokud cizinec nemá právo pobytu na území, správní orgán vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Správní orgány však přes zcela zásadní zásah do života stěžovatele spočívající v nuceném opuštění republiky vydaly rozhodnutí o správním vyhoštění, které je zcela nepřiměřené. Prostý odkaz soudu na absenci práva cizince na pobyt na území ČR je třeba dle stěžovatele odmítnout jako zcela nedostatečné zjištění skutkových okolností relevantních pro rozhodnutí věci. Tento závěr nic nevypovídá k otázce přiměřenosti správního rozhodnutí. Správní orgány možné zásahy do soukromého a rodinného života žalobce nijak nezkoumaly, a jejich rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná. Tato pochybení nenapravil ani soud. Stěžovatel sice sám nevypovídal, všechny podstatné skutečnosti však sdělil jeho právní zástupce.

[8] Soud přezkoumatelně nevyložil, proč dle jeho názoru bylo správní vyhoštění uloženo v přiměřené míře. Stěžovatel namítal neodůvodněnou délku správního vyhoštění, která byla uložena v rozporu se stávající praxí a zásadou legitimního očekávání. Soud pouze odkázal na zákonné rozpětí, aniž by se zabýval konkrétními okolnostmi případu. Podle stěžovatele krajský soud porušil své přezkumné povinnosti, neboť své rozhodnutí zcela nedostatečně odůvodnil, vycházel z nedostatečně zjištěných skutkových okolností a nedostatečně vypořádal žalobní námitky.

[9] Žalovaný v rámci svého vyjádření odkázal na shromážděný spisový materiál.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, ke které musí případně přihlédnout i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Dospěl přitom k závěru, že napadený rozsudek uvedená kritéria splňuje. Krajský soud se podrobně zabýval všemi žalobními námitkami a přesvědčivě vysvětlil, proč je nepovažuje za důvodné. Nejvyšší správní soud má rovněž závěry krajského soudu za věcně správné.

[13] Předmětem sporu v posuzované věci je otázka, zda bylo uložení správního vyhoštění stěžovateli přiměřené a jestli správní orgány a soud dostatečně posoudily dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[14] Ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovatel pobýval na území ČR neoprávněně po dobu zhruba 10 let, z čehož pouze dvanáct dní mu svědčilo pobytové oprávnění (turistické vízum). Svůj neoprávněný pobyt se snažil zakrýt pomocí padělaného bulharského dokladu totožnosti, za což byl odsouzen trestním soudem.

[15] Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

[16] Krajský soud správně uvedl, že uvedené ustanovení neponechává správním orgánům prostor pro uvážení, zda cizinci uloží správní vyhoštění či nikoliv. Cizinci, který není oprávněn pobývat na území ČR, lze uložit povinnost opustit území ČR (kterého se stěžovatel domáhá ve své kasační stížnosti) pouze za předpokladu, že u něj nebyly shledány

důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění [§ 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců], tedy že by toto opatření představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince (§ 50a odst. 6 tohoto zákona). Ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvádí: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*“

[17] Správní orgány i krajský soud se otázkou zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku uložení správního vyhoštění dostatečně zabývaly. Z výslechů stěžovatele provedených v rámci správního řízení vyplynulo, že na území ČR nemá žádné příbuzné ani osoby blízké. Stěžovatel konkrétně zmínil pouze vztah s přáteli a rodinou Petrových, u které dle svého tvrzení pobýval za výpomoc v domácnosti bez placení nájemného. Nejvyšší správní soud tak přisvědčuje závěrům správních orgánů i krajského soudu, že stěžovatel nemá (ani netvrdil) na území ČR takové sociální vazby, do kterých by mohlo být v důsledku správního vyhoštění nepřiměřeně zasaženo. Nutno podotknout, že námitky stěžovatele jsou v tomto ohledu značně obecné, stěžovatel neuvedl, v čem konkrétně by měl zásah do jeho soukromého a rodinného života spočívat.

[18] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v tom, že by krajský soud v otázce přiměřenosti správního vyhoštění pouze odkázal na absenci práva cizince na pobyt na území ČR. Krajský soud se naopak podrobně zabýval individuální situací stěžovatele a potvrdil závěry správních orgánů, že vycestování stěžovatele do vlasti je sice zásahem do jeho života, nikoliv však nepřiměřeným. S krajským soudem lze navíc plně souhlasit v tom, že po uplynutí platnosti svého pobytového oprávnění (turistického víza vydaného pouze na několik málo prvních dnů pobytu) si stěžovatel musel být vědom svého nelegálního pobytu na území ČR, a nemohl proto legitimně očekávat, že bude mít možnost setrvat v ČR a vést zde svůj případný rodinný život (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 - 43).

[19] Ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců zakládá správnímu orgánu z hlediska stanovení délky doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, prostor pro správní uvážení, které je limitováno pouze maximální dobou zákazu vstupu (3 roky) ve vztahu k jednotlivým porušením citovaného zákona (srov. rozsudek ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 99/2011 – 55, či rozsudek ze dne 14. 5. 2014, č. j. 4 Azs 7/2014 - 36). Správní uvážení musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán nezneužil správní uvážení, či nepřekročil jeho meze (rozsudek ze dne 22. 9. 2004, č. j. 2 As 19/2004 – 92, č. 430/2005 Sb. NSS, srov. též rozsudek ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004 – 79). Nedostatečné odůvodnění úvah správního orgánu tak vede k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů (rozsudek ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010 – 73, dále též rozsudek ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79).

[20] Správní orgán I. stupně stanovil dobu tří let na základě délky neoprávněného pobytu stěžovatele na území ČR ode dne 25. 6. 2006 do 11. 2. 2016 a absencí rodinných

vazeb na území ČR. Žalovaná se s přiměřeností stanovené doby ztotožnila a rovněž zdůraznila velmi dlouhou (téměř desetiletou) dobu neoprávněného pobytu stěžovatele na území ČR a způsob, kterým se snažil neoprávněný charakter svého pobytu zakrýt (prostřednictvím vydávání se za jiného užitím pozměněného občanského průkazu Bulharské republiky), za něž byl stěžovatel také odsouzen v trestním řízení. Žalovaná vysvětlila, že závažnost stěžovatelova jednání již nemůže vyvážit fakt, že stěžovatel se správním orgánem I. stupně v rámci vedeného řízení spolupracoval. Doba 3 let, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU, tak koresponduje s požadavkem § 2 odst. 4 správního řádu.

[21] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že správní orgány ve svých rozhodnutích dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně vyjevily okolnosti, které odůvodňovaly správní vyhoštění i délku doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Tuto dobu stanovily v limitech stanovených zákonem a nelze ji vzhledem k uvedeným východiskům považovat za zjevně excesivní. Nelze proto shledat, že by správní orgány svévolně překročily meze správního uvážení.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[22] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[23] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu